

"Ervahlara bir ezeliyet isnad etmişler." Bunlar kimlerdir? Felsefenin ruhlara ezeliyet isnad etmesini açıklayabilir misiniz?

Eflatun, ruhun ezeli olduğunu söylemiş ve bedenle buluşacağı ana kadar edindiği bilgileri unutsa da bedene ulaşınca bunları hatırlayacağını iddia etmiştir.

Ruh mahluktur ve her mahluk gibi onun da bir evveli vardır. Bununla birlikte, ruhların ezelde "**Ben sizin Rabbiniz değil miyim?**" sualine, "**Bela...**" yani "**Evet, sen bizim Rabbimizsin.**" diye cevap vermeleri, bazı zihinlerde sanki ruh ezeliymiş gibi bir yanlış düşünce meydana getiriyor. [Kader Risalesi'nde ezelin mazi silsillesinin bir ucu olmadığı "mazi, hâl ve istikbali birden tuttuğu"](#) izah ve ispat edilmekle bu yanlış anlayış tashih edilmiştir.

Beka, bir şeyin başlangıcının olup sonunun olmaması demektir. Bir şeyin sonunun olmaması kendi sayesinde değil, Allah'ın devam ettirmesiyledir. Mesela, Allah ruhu yoktan var ediyor, sonra da onun varlığını sonsuza kadar devam ettiriyor.

Ezeliyet ise, bir şeyin **başlangıcının olmaması** demektir ki, bu vasıf sadece ve sadece Allah'a mahsustur. Allah'ın zatı ve sıfatları dışında hiçbir şeye ezeli denilemez, denilirse küfür olur.

Bir şeyin ezeli olması demek, *-haşa-* Allah'ın yaratmasına muhtaç olmayan ve varlığı kendinden olan demektir. Bu ise imkânsız bir durumdur; zira her şey Allah'ın var etmesi ile var olabilir.

Küfür ve dalalet üzerine giden felsefe ruhlara ezeliyet veriyor. Yani Allah'ı ve onun mutlak sıfatlarını kabul etmedikleri için, her şeye bir ezeliyet verme mecburiyetinde kalıyorlar. Bu durumda bir tek ilahı inkâr ettikleri için, sayısız ilahları kabul etmek zorunda kalıyorlar ki, bu da tam bir safsatadır.

"Allah her şeyi yoktan var ediyor." demek yerine, **"Her şey zaten ezeli olarak vardı."** diyorlar.